

10 класс. 2 тур. Тестовые задания.

(Каждый верный ответ оценивается в 1 балл)

1. «Диван-и Хикмет» великого мыслителя, ученого и поэта XI в. Ходжи Ахмеда Яссауи написана арабскими буквами на:
А) чагатайском языке.
Б) персидском языке.
В) тюркском языке.
2. Высота (91 м) какого монумента в Казахстане символизирует год обретения независимости страны?
А) Монумент «Қазақ Елі».
Б) Монумент независимости в Алматы.
В) Монумент независимости в Астане.
3. В 1252 г. при поддержке хана Золотой орды Бату главой Монгольской империи становится сын Тулуя:
А) Хубилай.
Б) Гуюк.
В) Мунке.
4. Мавзолей в Карагандинской области сооружен над могилой первопредка большинства казахских ханов, который особенно любил степи Сарыарки, и именно близ гор Улытау располагалась его главная ставка, бывшая в течение долгого времени крупным административным и культурным центром всего обширного региона. Кто он?
А) Джучи-хан.
Б) Алаша-хан.
В) Керей-хан.
5. Историческая дисциплина, занимающаяся изучением гербов, а также традиций и практики их использования, называется:
А) эмблематика.
Б) геральдика.
В) сфрагистика.
6. Какой закон, принятый в 1988 г., легализовал частное предпринимательство?
А) «Закон об индивидуальной трудовой деятельности».
Б) «Закон о малом бизнесе».
В) «Закон о частном предпринимателе».
7. Во второй половине XIX в. русские горнопромышленники за бесценок скупали богатейшие месторождения. Так, Дзезказганское месторождение, было куплено за:
А) 100 рублей.
Б) 375 рублей.
В) 500 рублей.
8. Что позволило почти 90-летнему Жанхоже Нурмухамедову завоевать авторитет не только у казахов рода шекты, но и у царской администрации?
А) Разрушение им в 1843 г. Хивинской крепости на Кувандарье.
Б) Взятие Нурмухамедовым хивинской крепости Джана-Кала.
В) Помощь Нурмухамедова русским войскам в 1847 и 1848 годах в отстранении хивинцев около крепости Раим.
9. Окружные приказы по Уставу 1822 г. возглавляли:
А) Родовые старейшины.
Б) Военные губернаторы.
В) Старшие султаны.
10. Согласно существовавшим в первой половине 18 в. соглашениям уральские казаки обязаны были защищать подданных казахов от вторжений калмыков и башкир. Однако:
А) Они соблюдали нейтральную позицию.

- Б) Они сами имели столкновения с казахами из-за поземельных споров и проводили карательные экспедиции против вспыхивавших среди казахов волнений.
- В) Они помогали казахам изгонять калмыков и башкир с подвластных русской царице территорий.
11. В 19 веке в казахском ауле широкое распространение получили так называемые «саунные отношения». Саун – это:
- А) Сдача земли в аренду.
- Б) Найм бедняка в богатое хозяйство.
- В) Сдача скота в аренду на выпас.
12. Кто первым в 16 в. предпринял попытку завязать дипломатические отношения Российской империи с казахами, так как был крайне заинтересован в безопасности транзитной торговли?
- А) Российская империя.
- Б) Казахское ханство.
- В) Одновременно, так как обе стороны были заинтересованы в этом.
13. Главной железной дорогой дореволюционного Казахстана являлась:
- А) Туркестано-Сибирская;
- Б) Оренбургско-Ташкентская;
- В) Транссибирская магистраль.
14. Старшины - представители многочисленной прослойки правящей элиты казахов, осуществлявшие социально-регулирующие функции во всех звеньях кочевых общин. Звание старшины у казахов могли получать лица:
- А) обладавшие большим интеллектуальным потенциалом, разносторонним знанием и богатым опытом хозяйственной жизни казахов, в первую очередь, связанную со скотоводством.
- Б) обладавшие большим интеллектуальным потенциалом, разносторонним знанием и богатым опытом социальной жизни казахов, в первую очередь, связанную с обычным правом – адатом.
- В) обладавшие большим интеллектуальным потенциалом, разносторонним знанием и богатым опытом социально-политической жизни казахов, и являвшихся представителями «ак суйек».
15. Скотоводческое хозяйство на территории древнего Казахстана прошло несколько этапов. Его начальной формой было придомное пастушеское скотоводство в племен эпохи бронзы. Оно переросло в кочевое скотоводство только к:
- А) 9-8 вв. до н.э.
- Б) 11-10 вв. до н.э.
- В) 12-11 вв. до н.э.
16. В логическом ряду находятся имена тех правителей Дешт-и Кыпчака, при правлении которых ислам получил широкое распространение. Исключите из перечня хана, не проповедовавшего ислам.
- А) Берке-хан
- Б) Бату-хан.
- В) Узбек-хан.
17. Новая Ишимская линия русских военных укреплений протянулась на расстояние 556 верст с запада на восток по северо-казахстанским степям и получила название:
- А) Длинная линия.
- Б) Сибирская линия.
- В) Горькая линия.
18. Сайд хан - чагатаид, внук Жунуса-хана, весной 1514 г. покинул Жетысу и с отрядом численностью примерно в 5000 человек вторгся в Кашгарию. Там в борьбе с дуглатскими эмирами он одержал верх и основал новое государство с центром в Яркенде, получившее в исторических хрониках местных авторов название:
- А) Могольское государство.
- Б) Государство Караханидов.
- В) Сефевидское или Кызылбашское государство.
19. В подтверждение своей власти над казахами Южного Казахстана ханы - ставленники Хивы, получали специальные грамоты, которые назывались:

- А) фирмы.
- Б) альпари.
- В) ярлыки.

20. Впервые 1 декабря 1991 г. в Казахстане были назначены всенародные выборы Президента республики. На альтернативной основе депутатами Верховного Совета были выдвинуты две кандидатуры – Н. Назарбаева и:

- А) С. Абдильдина.
- Б) Э. Габбасова.
- В) О. Сулейменова.

21. Крестьянское движение сопротивления 1929-1931 гг. против «Малого Октября» и коллективизации в Казахстане приняло массовый характер. На территории Казахстана было зафиксировано:

- А) 256 волнений и восстаний.
- Б) 312 волнений и восстаний.
- В) 372 волнений и восстаний.

22. Одними из первых массовой депортации в Казахстан (постановление № 1428-326сс СНК СССР и ЦК ВКП(б)) подверглись в 1937 г.

- А) Советские корейцы.
- Б) Советские немцы.
- В) Советские поляки.

23. Основным регионом концентрации ярмарочной торговли в начале XX в. в Казахстане была:

- А) Акмолинская область.
- Б) Петропавловская область
- В) Семипалатинская область.

24. В Среднем жузе потомки Джанибека и Гирея находились у власти с 1465/66 гг. до:

- А) 1822 г.
- Б) 1824 г.
- В) 1867 г.

25. Материалы Всероссийской переписи населения 1897 г. показали на территории Казахстана 660 неопитов. Кто такие неопиты?

- А) Епископы Русской православной церкви.
- Б) Новообращенные в новую религию или новое учение люди.
- В) Священнослужители церкви.

**10 сынып. 2 айналым. Тест тапсырмалары.
(Әрбір дұрыс жауап бір ұпаймен бағаланады)**

1. XI ғ. Өмір сүрген ұлы ойшыл, ғалым, ақын Қожа Ахмет Яссауидің «Диуани Хикмет» еңбегі арап әріптерімен қай тілде жазылған?
А) Шағатай тілінде.
Б) Парсы тілінде.
В) Түрік тілінде.
2. Қазақстандағы биіктігі 91 м. болатын қандай монумент еліміздің тәуелсіздігінің белгісі болып табылады?
А) «Қазақ Елі» монументі.
Б) Алматыдағы тәуелсіздік монументі.
В) Астанадағы тәуелсіздік монументі.
3. 1252 ж. Алтын Орда ханы Батыйдың қолдауымен Моңғол империясының басшысы болған Төленің ұлы:
А) Құбылай.
Б) Күйік.
В) Мөңке.
4. Қарағанды облысындағы Ұлытау тауының маңындағы ұзақ уақыт бойы қазақ хандарының басым бөлігінің әкімшілік және мәдени орталығы болған хан ордасындағы кесене кімге арналып салынған?
А) Жошы хан.
Б) Алаша хан.
В) Керей хан.
5. Елтаңбаларды және оларды қолданудың дәстүрлері мен тәжірибелерін зерттейтін арнайы тарихи пән:
А) эмблематика.
Б) геральдика.
В) сфрагистика.
6. 1988 жылы қабылданған қандай заң жеке кәсіпкерлікті заңдастырды?
А) «Жеке еңбек қызметі туралы Заң».
Б) «Шағын бизнес туралы Заң».
В) «Жеке кәсіпкер туралы Заң».
7. XIX ғ. екінші жартысына орыс кен өндірушілері өте арзан бағаға кен орындарын сатып алды. Сонымен, Жезқазған кен орны қанша рубльға сатып алынды?
А) 100 рубль.
Б) 375 рубль.
В) 500 рубль.
8. 90 жастағы Жанқожа Нұрмұхамедовтың шекті руының қазақтарының арасында ғана емес, патша әкімшілігінің алдында да зор беделге ие болуының себебі неде?
А) 1843 ж. оның Қувандариядағы Хиуа қамалын бұзуы.
Б) Нұрмұхамедовтың Жаңақала атты Хиуа бекінісін басып алуы.
В) 1847 және 1848 жж. орыс әскерлеріне Хиуа әскерлерін Раим қамалынан ығыстыруға көмектесті.
9. 1822 ж. жарғы бойынша округтік приказдарды кімдер басқарды?
А) ру ақсақалдары.
Б) әскери губернаторлар.
В) аға сұлтандар.
10. 18 ғ. бірінші жартысындағы келісідерге сәйкес Орал казактары бодан қазақтарды қалмақтар мен башқұрттардың баса көктеуінен қорғаулары керек болы. Алайда –

- А) олар бейтарап позицияны сақтады.
- Б) Олар жер дауларына байланысты қазақтармен қақтығысып, қазақтар арасындағы толқуларға қарсы жазалау жорықтарын жүргізді.
- В) Олар қазақтарға орыс патшайымының билігіндегі жерлерден қалмақтар мен башқұрттарды қууға көмектесті.

11. 19 ғ. қазақ ауылында «сауындық қатынастар» деген атау кең таралды. Сауын деген не?

- А) жерді жалға беру.
- Б) кедейді бай шаруашылыққа жалдау.
- В) малды бағу үшін беру.

12. Екі арадағы сауда қатынасының қауіпсіз болуын көздеп, XVI ғ алғашқы болып қазақтар мен ресей империясы арасындағы дипломатиялық байланыстарды қалыптастыруға тырысқан.

- А) Ресей империясы.
- Б) Қазақ хандығы.
- В) Екі жақта мүдделі болғандықтан екеуі де.

13. Революцияға дейінгі Қазақстанның ең басты темір жол желісі?

- А) Түрікстан-Сібір;
- Б) Орынбор-Ташкент;
- В) Трансібір магистралі.

14. Старшындар – көшпелі қауымдардың барлық топтарындағы әлеуметтік-реттеуші функцияларды жүзеге асырушы қазақ элитасының өкілдері. Бұл атақты кімдер иелене алған?

- А) жоғары интеллектуалды күш-қуаты, жан-жақты білімі бар және қазақтардың әлеуметтік өмірінен, әсіресе, малшаруашылығынан тәжірибесі мол адамдар.
- Б) жоғары интеллектуалды күш-қуаты, жан-жақты білімі және қазақтардың әлеуметтік өмірінен, әсіресе, дәстүрлі құқық – әдеттен мол тәжірибесі бар адамдар.
- В) жоғары интеллектуалды күш-қуаты, жан-жақты білімі және қазақтардың әлеуметтік өмірінен мол тәжірибесі бар және «ақ сүйектер» өкілі болып табылатын адамдар.

15. Ежелгі Қазақстан территориясындағы мал шаруашылығы бірнеше кезеңнен өтті. Ең алдымен қола дәуіріндегі тайпаларда үй маңындағы бақташылық мал шаруашылығы түрінде болды. Көшпелі мал шаруашылығына қай ғасырда өтті.

- А) б.з.д.9-8 ғғ;
- Б) б.з.д.11-10 ғғ;
- В) б.з.д.12-11 ғғ;

16. Төмендегі логикалық қатарда билік жүргізген кезде ислам дінінің кең тарауына үлкен үлес қосқан Дешті-Қыпшақ билеушілері берілген. Тізімнен исламды уағыздамаған ханды көрсетіңіз.

- А) Берке хан.
- Б) Бату хан.
- В) язбек хан.

17. Орыстың Жаңа Есіл әскери линиясы батыстан шығысқа қарай солтүстік-Қазақстанның далалық аймақтары арқылы 556 верст қашықтықты алып жатты. Бұл линияның басқаша аты

- А) Ұзын линия.
- Б) Сібір линиясы.
- В) Ащы линия.

18. Жүніс ханның немересі Әбусейіт хан 1514жылы көктемде Жетісу жерін тастап, 5000 әскермен Қашқар жеріне баса көктеп кірді. Сол жерде дулат әмірлерін күресте жеңіп, орталығы Жаркент қаласы болатын жаңа мемлекет құрды. Жазба деректерде бұл мемлекет аты?

- А) Моғол мемлекеті.
- Б) Қарахан мемлекеті.
- В) Сефевид немесе Кызылбастылар мемлекеті.

19. Хиуа тағайындаған хандар Оңтүстік Қазақстан қазақтарына билік жүргізуді растайтын арнайы грамоталар алған. Ол грамотаар қалай аталады?
А) фирман.
Б) альпари.
В) жарлық.
20. 1991ж. 1 желтоқсанда Қазақстанда тұңғыш рет Республика Президентін сайлау көзделді. Жоғары Кеңес депутаттары болама негізінде екі кандидатура ұсынды. Біреуі - Н.Назарбаев, екіншісі –
А) С.Абдильдин;
Б) Э.Габбасов;
В) О.Сүлейменов.
21. 1929-1931 жж. «Кіші Октябрьге» және Қазақстандағы ұжымдастыруға қарсы шаруалар қозғалысы бұқаралық сипатқа ие болды. Қазақстан территориясында қанша қозғалыс тіркелді?
А) 256 толқу мен көтеріліс.
Б) 312 толқу мен көтеріліс.
В) 372 толқу мен көтеріліс.
22. 1937 ж. Қазақстанға жаппай қоныс аударылғандардың (КСРО ХКК мен БПК(б) №1428-326сс қаулысымен) бірі –
А) Кеңестік немістер.
Б) Кеңестік кәрістер.
В) Кеңестік поляктар.
23. XX ғ. басында Қазақстанда жәрмеңкелік сауданы концентрациялаудың негізгі аймағы –
А) Ақмола облысы болды.
Б) Жетісу облысы болды.
В) Семей облысы болды
24. Жәнібек пен Керей хандарының тұқымдары 1465/66 жылдан нешінші жылға дейін билік басында болды?
А) 1822 ж.
Б) 1824 ж.
В) 1867 ж.
25. 1897 ж. Жалпы Ресейлік халық санағының материалдарында Қазақстан территориясын 660 неофит тұратыны жазылған. Неофит дегеніміз кім?
А) Орыс православтық шіркеуінің епископы.
Б) Жаңа дінге немесе жаңа ілімге жаңадан қосылған адамдар.
В) Шіркеудің діни қызметкерлері.